

Linnaelu

Rahulolu-uuring näitas, et sauelased on oma linnaga rahul
lk 2

Ettevõtlus

Kohvitehasest maitseainete tootjaks – 20 aastat Pauligit Saue
lk 5

Noored ja vaba aeg

Laste- ja noortepäev pakkus põnevaid tegevusi
lk 8

Töömalev

81 Saue noort töömalevlast proovis kätt erinevates ametites
lk 9

SAUE NOORKOTKAD ON ISAMAA EEST VALMIS LK 10

SAUE SÕNA

NR 12 (396)
21. juuni
2013

Saue Linnavolikogu ja Saue Linnavalitsuse infoleht

Kooli laienduste ehitus käib kolmes osas korraga

Urmas Elmik, linnaarhitekt

Saue Gümnaasiumi territooriumil on alanud kolmas pingeline ehitusnädal. Tõrgeteta sujub söökla laienduse ja huvikeskuse osa, kus „arheoloogiliste väljakaevamiste“ käigus (keldrikorruse süvend) ei esinenud üllatusi ning juurdeehituse betoonist aluspõrand on juba valmis, algas seinte ehitus.

Ka õppekorpuse läänetiiva pikenduse keldrikorruse süvendi kaevamine sujus tõrgeteta.

Projekti järgi tuli tuhjendada olemasoleva õppekorpuse ligi 130 ruutmeetri suurune keldriruumi osa omaaegsest umbes kahe meetri paksusest täitepinna-
sest, mis osutus aga pealt näha liivapinnase all kinni-
paakunud kõikvõimalikuks omaaegseks pinnaseprahiks betoonitükkide ja paekivilahmakatega läbisegi.

Piiratud liikumistingimuste ja kinnitsemeteerunud olluse tõttu osutus tuhjendamisprotsess tõsiseks pähkliks, mis rõõvis ehitaja niigi pingelisest ajagraafikust pea nädala.

Väljakaevamiste käigus selgus ka tõsiasi, et omaaegne ehitaja oli „ökonomiseerinud“ kogu välispe-
rimetri mittenähtavas osas seinapaneelid ehk neid polnud paigaldatudki.

Tänaseks on täiendav lahendus leitud, täitepinna-
eemaldatud ja aluspõhi edasisteks töödeks ette valmistatud.

Kõige ebamugavam juurdeehituse osa on tänase fuajee ja selle äärtes asu-

vate kabinetide kohale teise korruse pealeehitus. Mehhanismidega juurdepääs ehitatavale osale on väga komplitseeritud ruumipuuduse tõttu ja vaatamata õppetöö lõppemisele koolis, käivad esimesel korrusel endiselt vilkad igapäevatoimetused.

Lõppjärgus on vana katusekatte ja massiivsete soojuskihtide demontaaž ning seetõttu on laekonstruktsioonid ajutiselt avatud. Ja nagu halvas unenäos ikka, olid möödunud nädalavahetusel

selle kuu kõige suuremad vihmavalingud, mis kastsid korralikult läbi kogu esimese korruse. Ehitaja ei jõudnud ajutist katust valmis nii nagu plaanitud ja vihm tuli kaela. Hoone konstruktsioonidele see üleujutus mõju ei avalda, kuid fuajee ja kabinetide remonditööd tuleb ehitajal omal kulul teha.

Hoolimata probleemidest, on tööohkkond latus ja annab kindluse püstitatud ülesannete korrektseks ning tähtaegseks täimiseks.

Käib vana katusekatte ja massiivsete soojuskihtide demontaaž tänase fuajee-garderoobi osalt

Läänetiiva pikendusse tuleb muusikakool ja klassiruumid gümnaasiumile. Fotod: Sirje Piirsoo

Tõrgeteta sujub söökla laienduse ja huvikeskuse osa, betoonist aluspõrand on juba valmis, algas seinte ehitus

Saue Sõna NR 12 (396) 21. juuni 2013
Väljaandja Saue Linnavalitsus
Telefon 6790175, leht@saue.ee
Kujundus: loovbüroo Kuldne Lammas
Trükk: AS Printall
Kojukanne: AS Ekspress Post
Järgmine number ilmub 5. juulil

Sauelased on oma linnaga rahul

Henn Põlluaas, linnapea

Hiljuti valmis Faktum ja Ariko läbiviidud uuring „Saue elanike rahulolu kohalike elu-olu ja avalike teenustega 2013“. Telefoni teel küsitleti neljasada Saue linna elanikku vastavalt elanikkonna sotsiaaldemograafilisele profiilile soo ja vanuse järgi.

Küsitlus viidi läbi, et saada teada, milline on meie elanike suhtumine linna ja linnajuhtimisse, milliseid probleeme nähakse ja peetakse olulisteks, millised on inimeste soovid ja ettepanekud.

Vastused neile ja paljudele muudele küsimustele võimaldavad suunata senisest enam tähelepanu küsimustele, mida sauelased oluliseks peavad, ning muuta linnajuhtimist sihipärasemaks ja efektiivsemaks. On ju meie kõigi eesmärk ühine - et Saue oleks hea elada.

Eriti head meelt tekitab minus meie elanike positiivne hinnang Saue linnas elamise kohta. Üldhinnang on selgelt ja valdavalt positiivne. 49% küsitletutest kinnitab, et Saue linnas on väga hea elada ja veel 48%, et jah üldiselt küll. Muid arvamusi oli vaid 3%. Erinevate elanikerühmade nägemus Saue linnas elamise väärtustest on üsna homogeenne ja Saue linna elanikud tunnevad end eelkõige just

Saue linna elanikuna.

Küsimusele, mis on Saue linnas halb ja ebameeldiv, ei oska ligi pool vastajaist mitte midagi öelda. Kui midagi nimetati, siis teede ja tänavate korrahoidu (11%). Ühistranspordis nägid probleeme eeskätt noored (7%), mainiti ka prügi, kooli ja lasteaia probleeme ning poliitilist võimuvõitlust.

Kooli ja lasteaia probleemide lahendamine ning teede remont, mis pika talve tõttu hilines, juba käib ja ka bussiliiklus on oluliselt paranenud. Poliitilise võimuvõitlusega aga on, nagu temaga on. Olen ka ise üks neist, kellele see ei meeldi.

Linnavalitsuse tegevusega on sauelased rahul. Väga rahul ja pigem rahul on enam kui kaks kolmandikku (69%) küsitletutest. Üldse ei ole rahul 1,8%. Vaadates rahulolematute osa, siis pole see üheski punktis väga kõrge, kuid keskmisest veidi kõrgem (17%) on see linnaelanike kaasamisega linnaelu korraldamisse. Ettepanekute osas linnavalitsuse töö parandamiseks ei oska aga midagi soovitada tervelt 2/3 ning ülejäänud osas nimetatakse mõnevõrra linnaelanike murede ärakuulamist (6,8%) ja juba mainitud otsuste tegemisse kaasamist (5%).

Algatasime eelmisel aastal regulaarse kohtumise lin-

naelanikega, kus kuulame inimeste muresid ja anname ülevaate linnaelus toimunud ning oleme korraldanud küsitlusi, kuid suurem kaasamine on järelkult teema, mille üle tasub meil linnavalitsuses mõelda. Eks selleks sai ka kõnealune uuring korraldatud.

Samas huvitub linnas toimuvast väga 44% ja mõnevõrra 53% küsitletutest. Viimane vastus tundub veidi põiklev ja väga huvitatute osa ei saa seetõttu eriti kõrgeks pidada. Kasutan siinkohal võimalust ja kutsun kõiki sauelasi üles näitama suuremat aktiivsust Saue asjades kaasaraäkimisel. Kohtumised, avalikud arutelud ja ümarlauad jäävad lahjaks, kui neil on osavõtjaid vähevõitu.

Eelistatud infokanalid linna elu-oluga kursisolekuks on pingereas: ajaleht Saue Sõna, linna koduleht koos tagasiside võimalusega, linnarahva ühised üritused ja teadetetahvlid. Ka linnavalitsuse avalikel koosolekutel nõupidamistel ja sotsiaalmeedial on oma koht, kuigi oodatumate kanalite alla need ei kuulu.

Erinevatest eluvaldkondadest saavad parima hinnangu põhi- ja gümnaasiumiharidus (mõlemad 82 punkti), turvalisus (78) ja huviharidus (77). Kõigi osas oli rahulolematuid vaid üksikuid. Ülejäänud valdkondade hinnang on kokkuvõt-

likult rahuldav või pigem hea. Küsimusele, milliste valdkondade kvaliteedi või kättesaadavuse parandamine on teie või teie pere jaoks kõige olulisem, ei oska vastata 36%. Küsitletutest 11.5% vastas lastehoid ja 10.5% leidis, et teede ja tänavate korrashoid.

Arendamist vajavad objektide seas on selgelt eelistatud laiendus koolile, kergliiklustee Keilani, lisaalasteaed ja kergliiklustee Sakku. Kõiki neid nimetas enam kui 2/3 küsitletutest. Vanem rühm nimetas nelja peamise objekti sekka eakate pansionaadi-päevahoiu, kuid ka nende soov on suuresti täitunud: eelmises linnalehes oli uudis, et Saue avati eakate erapäevahoid.

Palusime vastata ka koduümbruse probleemide kohta. Selgus, et mitte ükski probleem väga levinud pole. Väga levinuks pidasid liikluseeskirjade rikkumist 9%, haukuvaid koeri 6% ja olmemüra puhkepäeviti 3% vastanutest. Samas 37% leidis, et liikluseeskirjade rikkumine ei ole levinud, 63%, et haukuvad koerad ei sega, ja tervelt 75%, et olmemüra ei ole probleem. Mõnevõrra levinuks peab liikluseeskirjade rikkumist 50%, vandaalitsemist 40% (ei pea 55%) ja vargusi 36% (ei pea 58%) vastanutest. Ei ole levinud öörahu häirimine

(80%), järelevalveta lapsed (81%) ja kaklused (91%). Üldiselt ei peeta probleemiks ka narkootikumide müüki.

Suurimaks väärtuseks Saue peavad inimesed vaikust ja rahu, mida nimetab 58% elanikest, järgmiseks on turvalisus (29%), meeldiv elukeskkond (23%) ja rohelus ning puhas õhk (21%). Teeme kõik, et see nii ka püsiks.

Kokkuvõtteks võib öelda, et uuring näitas, et Saue on hea elada. Linna peamised väärtused on vaikus, rahu ja meeldiv elukeskkond. Huvi ja aktiivsus linna asjade suhtes on pigem mõõdukas. Suuri läbivaid probleeme linnas ei nähta ning nende väljatoomine sõltub rohkem konkreetse rühma vajadustest ja huvidest. Asukoht Tallinna külje all on kujundanud üldisema mugavushoiaku – võrreldes linnakäraga on siin hea ja rahulik, kui mingid probleemid ongi, siis need on võrreldes suurlinnaga väikesed. Mõned asjad tuleks rohkem korda teha või neid arendada, natuke võiks kohalik elu aktiivsem olla ja selles võiks ka ise veidi rohkem kaasa lüüa. Saue on mõnus elada.

Lõpetuseks tänan neid, kes olid nõus aega kulutama ja vastama kõigile rohketele küsimustele. See annab hea aluse, millelt edasi minna meie kodulinna veelgi paremaks muutmisel.

Palju õnne vanematele, kosumist pisikestele!

Saue Sõna

Meie käime ruttu, lapsel jätkub aega. Tal on tarvis kõikjal pikalt ringi kaeda. Et võiks olla rahul kogu selle aja, pole talle palju tavaliselt vaja: nimelt ema, isa, kodu, päikene ja et olla tohib alles väikene.

Uute tillukeste sauelaste pidulikule vastuvõtule 14. juunil Saue lasteaeda oli oodatud kaheksa uut ilmakodanikku. Tulla sai vaid kaks pisitüdrukut emme-issi ja õdedega. Pildil on **Karoliina** emme ja issiga vasakul ning **Meribel**

emme-issi ja kolme õega paremal. Lapsi tervitanud ja sünnitunnistused kätte andnud linnapea **Henn Põlluaas** seisab tagareas keskel.

Tänavu on Saue linnas sündinud 22 last, eelmisel aastal oli samaks ajaks ilmale tulnud 29.

Foto: Sirje Piirsoo

Foto: Sirje Piirsoo

14. juunil oli Eestis leinapäev

Saue Sõna

Õöl vastu 14. juunit 1941 toimus esimene massiküüditamine Eestis. Samal ajal korraldati küüditamisoperatsioonid ka Nõukogude Liidu poolt okupeeritud Lätis, Leedus, Ukrainas, Valgevenes ja Moldavas. Nälja ja kurnatuse tagajärjel hukkus või tappis NKVD kokku umbes 6000 inimest Eestist.

Saue Linnavalitsus mälestas küüditamise tagajärjel hukkunud ja kannatada saanud eestlasi pärgete asetamisega mälestuskivi jalamile kiriku juures. Samal ajal olid kivi juurde küüditatuid meenutama ja austama tulnud ise Sibirisse saadetud ning sellest põrgust eluga pääsenud või seal lähedased kaotanud sauelased.

Volikogu kinnitas Saue linna 2012. aasta majandusaasta aruande

Ingrid Niid, pearaamatupidaja

Seisuga 31. detsember 2012 oli Saue linnal vara 16,1 miljoni euro väärtuses, kohustusi 2,3 miljoni euro ulatuses ja netovara 13,8 miljonit eurot (vt tabel 1).

Varade muutust põhjustasid suuremahulised investeeringud, linn sai netoarvestuses 4,4 miljoni euro väärtuses vara juurde.

Kohustuste kasvu põhjustas eelkõige ÜVK ehituseks väljavõetud laenusumma. Põhitegevuse tulud kasvasid 277 212 euro võrra, sellest

86% moodustas üksikisiku tulumaksu laekumise kasv. 66 055 euro võrra kasvasid omatulud ehk teenuste müügitulud, samal ajal vähenesid muudelt finantseerijatelt saadud toetused tegevuskuludeks 41 500 euro võrra.

Põhitegevuse kulud suurenesid 337 196 euro võrra. Kulud sotsiaaltoetustele kasvasid 18 583 euro võrra, kasvust 79% moodustas õppetööstuste kulude kasv. Eraldiste kulud kasvasid 10 928 euro võrra, sellest 94% moodustas kultuuri- ja spordiklubidele tehtud eraldiste kasv. Personalikulud kasvasid 250 987 euro võrra, sellest 186 190 euro võrra kasvasid kulud töötasudeks.

Töötasukulude kogukasvust moodustas 42% töötasukulude kasv kultuuri, spordi ja vaba aja valdkonnas, 27% hariduse valdkonnas, 23% üldvalitsemise valdkonnas ja 6% sotsiaalse kaitse valdkonnas.

Majandamiskulud kasvasid 69 093 euro võrra, sealhulgas suurenesid kütte ja soojusenergia kulud 14 573 euro võrra. 66 678 euro võrra suurenes lasteaia-teenuse sisseostmine teiste kohalike omavalitsuste lasteaadadest ja erasektorist, samal ajal vähenesid 86 051 euro võrra kulud ruumide inventari ja muu sisseostmisele.

Finantseerimistegevuse olulised näitajad on kogulaenu-

koormus ja netovõlakoormus. Saue linna kogulaenukoormus 2012. aasta lõpuks oli 1,3 miljonit eurot ja netovõlakoormus negatiivne. Seadusega on lubatud positiivne netovõlakoormuse määr kuni 60% põhitegevuse tuludest. Seisuga 31. detsember 2012 oli Saue linna netovõlakoormuse määr 0%.

Investeeringustegevus hõlmab nii põhivara soetamist kui põhivara soetamiseks saadavat sihtfinantseeringut. Põhivara soetati kokku 5,1 miljoni euro eest (vt tabel 2), sh ehitati ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni torustik kahes piirkonnas, kolmandas piirkonnas jätkatakse töid 2013. aastal; algatati kooli maa-ala detailplaneering; valmis Saue Gümnaasiumi hoone laienduse projekt, millega saadakse õppe- ja huvitegevuse läbiviimiseks juurde 1000 m² kasulikku pinda ning laiendatakse sööklat; ehitati välja kooli ventilatsioonisüsteem; rajati noortekeskuse juurde skate-park ja lasteaia juurde mänguväljak; ehitati välja kaks uut keelteklassi; renoveeriti lasteaia rühmaruum; lõpetati Saue-Laagri-Padula kergliiklustee ehitus, alustati Nurmesalu-Tule läbimurde rajamist. Osa 2012. aastal alustatud investeeringutest jätkuvad 2013.aastal.

Reservfondist tehti eraldusi kokku 62 152 euro ulatuses. Vahendeid eraldati lahkumis- ja koondamishüvituste maksmiseks ning konkursiteadete avaldamiseks, bussi- ja invatransporditeenuste eest tasumiseks ning projektide omaosaluseks. Renoveeriti Kütise 4 hoone korstnad ja tunnustati gümnaasiumi kuld- ja hõbemedaliga lõpetanud ning kaeti poistekoori reisiikulud (vt tabel 3).

Saue linna 2012. aasta majandusaasta aruannet auditeeris Grant Thornton Rimess OÜ. Majandusaasta aruanne ja sõltumatu audiitori aruanne on avalikustatud Saue linna kodulehel aadressil www.saue.ee (linna juhtimine - avalik teave - majandusaasta aruanded).

Näitajad	2012	2011	Muutus
Varad	16 091 939	11 780 666	+4 311 273€
Kohustused	2 327 370	1 737 087	+590 283€
Netovara	13 764 569	10 043 579	+37%
Põhitegevuse tulud	6 159 439	5 882 227	+277 212€
Põhitegevuse kulud	5 842 236	5 505 040	+337 196€
Põhitegevuse tulem	317 203	377 187	-16%
Põhivara soetus	5 023 562	960 571	+4 062 991€
Finantstulud/kulud	-32 910	-30 624	+2 286€

Tabel 1. Saue linna peamised finantsnäitajad

Investeeringustegevus 2012			
Investeering	KOKKU	sh saadud sihtfinantseering	sh põhivara soetus
Saue linna kanaliseerimine (ÜVK)	-515 418	+3 742 711	-4 258 128
Tänavate rekonstrueerimine	-353 670	+104 044	-457 714
Saue Koolihaldusasutus/Saue Linnarahaldus	-660	+173 977	-174 637
Saue Noortekeskuse õueala	-37 364	+31 861	-69 225
Saue Gümnaasiumi laiendus	-33 600	+10 063	-43 663
Elektriauto soetamine	0	+29 200	-29 200
Saue Lasteaed „Midrimaa“ õueala	-2 088	+20 000	-22 088
Saue Gümnaasiumi inventar	-5 443	+2 000	-7 443
Kütise 4 kaldtee	-4 694	0	-4 694
Saue Muusikakooli inventar	-2 671	0	-2 671
Tänavavalgustuse rekonstrueerimine	-824	0	-824
KOKKU	-956 433	4 113 856	5 070 289

Tabel 2. Investeeringute eelarve täitmine eurodes

Kuupäev	nr	Korralduse sisu	Summa
01.01.2012	35	Saue Noortekeskuse juhataja konkursiteadete avaldamiseks	507
18.04.2012	127	Volikogu otsuste täitmiseks (lahkumis- ja koondamishüvitused)	42 344
18.04.2012	127	Saue Muusikakooli poistekoori reisikuludeks	3 200
14.06.2012	232	Saue Gümnaasiumi kuld- ja hõbemedaliga lõpetanud õpilastele	900
03.10.2012	355	Saue Muusikakooli poistekoori Kooride festivalil Roomas osalemiseks kaasatud pedagoogide päevaraha kompenseerimiseks	604
03.10.2012	355	Saue Muusikakooli projekti "Varaait" omafinantseeringuks	100
12.12.2012	458	Kütise 4 hoone korstnapitside renoveerimiseks	1947
19.12.2012	464	Invatransporditeenuse ostmiseks	850
19.12.2012	464	Õpilaste sõidusoodustuse kuludeks	3 500
19.12.2012	464	Eakate sõidusoodustuse kuludeks	8 200
		Kokku	62 152

Tabel 3. Reservfondi eraldused eurodes

Ülevaade Saue Linnavalitsuse istungist

Sirje Piirsoo

Saue Linnavalitsuse 5. juuni istungi päevakorras oli 24 punkti.

Saue Linnavalitsus

- ◇ Väljastas kirjaliku nõusoleku garaaži püstitamiseks Kivikangru tn 2a.
- ◇ Väljastas kasutusloa üksiklamule Tõkke tn 30, tootmis- hoonetele Tule tn 22 ja üksiklamule Kuusemetsa tn 32.
- ◇ Väljastas ehitusloa korteri ümberehituseks Koondise tn 11.
- ◇ Kinnitas Saue linna 2014. aasta eelarve koostamise üldtingimused ja vormid
- ◇ Kinnitas Kivikangru tn 17 üksiklamu laiendamise ja renoveerimise, Tule tn

24a tootmisruumi osalise rekonstrueerimise, Kasesalu tn 14 tootmisterritooriumil lahtise varjualuse ning Kauguse tn 8 üksiklamu laiendamise ja renoveerimise projekteerimistingimused.

- ◇ Tunnistas kehtetuks Saue linna Pärnasalu tn 22a kinnistu detailplaneeringu algatamise.
- ◇ Luges ühe Saue linna jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.
- ◇ Lubas müüa müügipileti alusel reedeti kala Ridva tänava parklas ametniku määratud kohas.
- ◇ Andis Saue Noortekeskusele loa korraldada Saue laste- ja noortepäev 8. juunil kell

- 15-22 Saue jaanituleplatsil.
- ◇ Eraldas abivajajale Saue linnale kuuluva sotsiaaleluruumi.
- ◇ Määras hooldaja raske puudega isikule ja määras ümber ühe riikliku peretoetuse.
- ◇ Eraldas mittetulunduslikuks tegevuseks toetust järgmiselt: loomeühendusele Pistik 150 eurot Grillfestil osalemiskulude katteks; Saue haridusseltsile Vitalis 128 eurot raamatupidamise korralduskulude katteks; Keila Miikaeli Kogudusele 228 eurot Saue Päevakeskuses ruumide üüri katteks; Saue Kodu-uurimise Seltsingule 195 eurot ettekandepäeva „Kodupaigalood 2“ ettevalmistus- ja korralduskulude katteks; spordiklubile Saue

Tammed 1 205 eurot Kalevi Suurjooksu ja Suunto Games stardimaksude tasumiseks, ühe sportlase osavõtuks rattaorienteerumise EM-i ja MM-i võistlustest, Saue orienteerumiskaardi uuendamiseks, sportlase osalemiseks EOL-i noortelaagris, EOK aastamaksu tasumiseks, Eesti MV stardimaksude tasumiseks ja Harju MV-st osavõtu transpordikulude katteks; Keila Korvpallikoolile 670 eurot kaheksa Saue linna noore osavõtuks Kurgjärve treeninglaagris; Saue Taekwondoklubile 1 250 eurot nelja Saue linna noore ja treeneri osavõtuks treeninglaagris Araabia Ühendemiraatides; Saue

Tenniseklubile 1 628 eurot 17 Saue linna noore ja kahe treeneri osavõtuks treeninglaagrist Hiiumaal; kergejõustikuklubile Tipp 917 eurot 19 Saue linna noore osavõtuks Haapsalu treeninglaagris; Saue Mälumänguklubile 450 eurot koolinoorte üleriigilistest võistlustest osavõtuks ja Saue linna 20. juubelile pühendatud mälu- mängu läbiviimiseks.

- ◇ Kinnitas teenuse „Saue linna kinkeraamatu trükiteenuse osutamine“ hanke parimaks Vali Press OÜ pakkumuse.
- ◇ Kinnitas „Saue linna terviseradade ja suusamäe katmine liiva ja puiduhakkega 2013“ hanke parimaks Terrat AS-i pakkumuse.

Koolilõpetajatel kaotab juunior-kiipkaart kehtivuse 1. juulil

Heli Joon
Sotsiaal- ja
tervishoiuvaldkonna juht

2013. aasta kevadel põhikooli, gümnaasiumi ja keskkaridust andva ametikooli lõpetanud õpilastel kaotab Saue-Tallinn kommertsussiliinil nr 191 kasutusel olev õpilaste elektrooniline juunior-kiipkaart kehtivuse 1. juulist 2013, sellest kuupäevast saavad nad sõita bussiliinil nr 191 täispileti hinnaga.

Õpilased, kes jätkavad pärast põhikooli lõppemist õpinguid gümnaasiumis või keskkaridust andvas ametikoolis 1. septembrist 2013, peavad sõidusoodustust taotlema kirjalikult. Väljaspool Saue linna õppivatel

õpilastel on võimalik valida tasuta sõit bussiliinil nr 191 või elektriraudtee sõidusoodustust.

Õpilastele, kes ei lõpetanud kooli, vaid jätkavad septembrist õpinguid põhikoolis, gümnaasiumis või keskkaridust andvas ametikoolis, on kuni 31. augustini bussis nr 191 juunior-kiipkaardi alusel soodussõit, st et üksikpileti eest tuleb tasuda üks euro. Tasuta sõidu õigus taastub juuniorkaardi omanikele alates 1. septembrist 2013.

Õpilased, kellel lõppes elektrirongi tasuta sõit 31. mail 2013, peavad uuel õppeaastal tasuta rongi- või bussisõitu taotlema kirjalikult.

Õpilastel, kes jätkavad sügisest õpinguid ülikoolis, on võimalus taotleda bussisõidu

soodustust liinil nr 191 Saue-Tallinn. Sõidusoodustust on 40 eurosentit üksikpileti hinnast. Kui pileti maksab 1,40 eurot, siis peab üliõpilane maksma üksikpileti eest ühe euro.

Uutele buss- ja rongisõidu soodustuste taotlejatele väljastatakse uueks õppeaastaks bussikiipkaart või elektrirongi kaart tasuta, kui ta on kantud Eesti Haridusinfosüsteemi andmebaasi õpilaste nimekirja. Õpilasel ja tema mõlemal vanemal peab olema elanikeregistri alusel elukoht Saue linnas vähemalt kolm kuud enne taotluse esitamist. Ka üliõpilasel peab olema elukoht olnud Saue linnas vähemalt kolm kuud enne taotluse esitamist.

Info telefonidel 6790180 ja 6790174.

Saue Linnavolikogu esimehe ja abilinnapea umbusaldusavaldus ei läinud läbi

Sirje Piirsoo

Saue Linnavolikogu 13. juuni istungil oli päevakorras umbusalduse avaldamine linnavolikogu esimehele **Valdis Toomastile** ja abilinnapeale **Jüri Tümanokale**.

Umbusaldusavaldus, mille esitas viis linnavolikogu opositsiooni liiget 16. mail, istungil toetust ei leidnud. Mõlema mehe umbusalduse poolt hääletas viis volikogu liiget, seitse oli umbusalduse vastu ja neli jäi erapooletuks. Linna juhtimist jätkab senine koalitsioon, milles on partnerid IRL, valimisliit Kindlad tegijad-uus tulevik ja Eesti Keskerakond. Volikogu otsus tagab stabiilsuse linna juhtimises ja arengus, koalitsioon viib ellu senikavandatut.

Linnavolikogu istungil osales kuusteist volinikku seitsmeteistkümnest, puudus **Ero Liivik**.

Volikogu kinnitas Saue linna 2012. aasta majandusaasta aruande ja võttis vastu määruse „Majanduslike huvide deklaratsioonide kontrollimine ja andmete esitamine seotud isikute kohta“.

Esimesel lugemisel oli Saue Linnavolikogu 23. augusti 2012 määruse nr 49 „Koolilõuna hinnavahe kompenseerimise kord“ muutmise. Kui eelnõu leiab volikogu toetuse, annab see tasuta koolilõuna ka gümnasistidele, kes on Saue linna elanikeregistris.

Volikogu otsustas määrata Saue Linnavolikogu järgmise koosseisu liikmete arvaks 17 ja moodustada volikogu valimisteks Saue linnas ühe 17-mandadilise valimisringkonna.

Et viia läbi Saue Linnavolikogu valimised 2013. aasta sügisel, moodustas volikogu valimiskomisjoni ning kinnitas selle liikmed ja asendusliikmed. Komisjoni esimees on linnasekretär **Jekaterina Tikerpuu**, liikmed **Siivi Liivik**, **Sirje Luberg**, **Andra Salutee**, **Hellen Floren**, **Inger Urva** ja **Erna Gerndorf** ning asendusliikmed **Catlyn Toomast** ja **Tiina Univer**.

Istungi lõpetuseks volitas volikogu linnapea **Henn Põlluasa** alustama läbirääkimisi Montemarciano (Itaalia) ja Saue vahelise sõprus- ja koostöölepingu sõlmimiseks.

Häbi sulle, varas!

Saue Sõna

Möödunud neljapäeva, 13. juuni hommikul avanes Saue kaubakeskuse juures selline pilt, nagu fotol näha. Ühel linna paigaldatud amplipuul olid amplid alles, teise oli varas tühjaks teinud. Ja ta ei olnud üks, vaid kindlasti koos abilisega, kuna üks oli posti kallutanud ja teine potid õrnalt alla võtnud, et väärt kraam vigastada ei saaks. Iga pahategu saab kord karistada ja sulle, varas, jääb vaid soovida, et läheds täide eesti rahva vanasõna: „Varga peas põleb müts“.

Foto: Sirje Piirsoo

EL toiduabi jagamine Saue linnas

Saue Linnavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuvaldkond jagab EL toiduabi (makaronid, nisujahu, neljaviljahlbed, tatar, manna, suhkur, toiduõli ja riis) toimetulekutote taotlejatele, töötutele ja

majanduslikult vähekindlustatud peredele, sh pensionäridele. Toiduabi jagatakse tööpäeviti Saue Linnavalitsuses kabinet 108 ja Saue Päevakeskuses. Info telefonidel 6790176 ja 6595070.

Kohvitehasest maitseainete tootjaks – 20 aastat Pauligit Sauel

Sirje Piirsoo

Pauligi perefirma kohvi- ja maitseainetehas Sauel avati pidulikult 1. juunil 1993. Nii tehas kui Saue linn tähistavad tänavu 20. sünnipäeva. Ajas tagasi vaadates on mõlemad tohutult arenenud, esialgsest kohvitehasest on saanud mitmekülgne maitseainete tootja, üks suurematest Euroopas.

„Tere tulemast maitsepealinna Sauele!“ - nii algab Santa Maria AS-i esitlus. Ettevõtte tegevjuht **Rainer Tammet** ütleb, et kui Saku kuulutas end õllekultuuripealinnaks, siis nemad kutsuvad Saulet maitsepealinnaks. Samas sõnab ta, et tänu logistiliselt heale asukohale on Sauel palju tuntud ja edukaid ettevõtteid. Nii võiks Saue kanda ka näiteks katusepealinna või muudki tiitlit.

Hea logistiline asukoht ja maaküsimuse kiire lahendamine - Paulig oli Eestis esimeste firmade seas, kes sai registreerida maaostu - saidki 90-ndate aastate alguseks määravaks, et Paulig tehase Sauele ehitas. Muude asukohtadena olid veel kaalumisel Rakvere, Pärnu ja endine Kalevi kommivabrik Tallinnas.

Kuigi juba 1999. aasta aprillist Sauel enam kohvi ei toodeta, on kuvand Pauligist kui kohvitootjast Eestis inimeste teadvusesse kinnistunud. Veel 14 aastat hiljem uuritakse ettevõtetelt, kuidas Sauel kohvitootmine edeneb, sauelasedki räägivad kohvi röstimise lõhnast, hoolimata sellest, et soodsate ilmastikuolude puhul võib tehasest möödudes hoopis mõnusalt võrtsika õhusõõmu sisse hingata.

Rääkides, miks langetati otsus Saue tehases kohvitootmine lõpetada, ütleb Rainer Tammet, et Saue tehase tootmisvõimsus oli 1500 tonni kohvi aastas, Soome tehas tootis aastas 40 000-45 000 tonni.

Paulig grupi ettevõtetest tegutseb Sauel kaks. Santa Maria AS toodab maitseaineid jaetarbijale ja Saue Production OÜ toiduainetetööstusele. Esimest ettevõtet juhivad pärast **Tiit Nuudit** alates 2012. aasta novembrist **Rainer Tammet** ja teist **Veiko Soome**.

Santa Maria AS turustab toodangut Balti- ja Põhjamaades, Venemaal ja Ida-Euroopas, aga ka Belgias ja Hollan-

Pauligi perefirma kohvi- ja maitseainetehas Sauel avati pidulikult 1. juunil 1993. Foto: Paulig Grupp

Santa Marial on valmistooteid üle 700, pooltooteid 400 ja need kõik segatakse kokku enam kui 250 toorainest. Foto: Paulig Grupp

Santa Maria AS-i juhivad Rainer Tammet (paremal) ja Saue Production OÜ-d Veiko Soome. Foto: Sirje Piirsoo

dis. Tööstusmaitseainete põhiturud on Eesti, Läti, Leedu, Soome, Taani, Rootsi ja Norra, kuid ka Venemaa, Ukraina, Valgevene ja Kasahstan.

Santa Marial on valmistooteid üle 700, pooltooteid 400 ja need kõik segatakse kokku enam kui 250 toorainest. Tootearendus Pauligis on globaalne, Saue tehase töötajad osalevad tootearendusgrupis. Kohapealne labor, millele uute

ruumide ehitus hetkel käib, kontrollib tooraine kvaliteeti ja valmistoodangu vastavust standardile. Rainer Tammet kinnitab, et ükski tooraine enne tootmisesse ei lähe, kui pole labori kontrollandmeid. Ettevõtte omab toiduohutusstandardi BRC Global Standard for Food Safety kõrgeima taseme sertifikaati (A-tase).

Tehas tarnib toorainet Indiast, Vahemeremaadest,

Aafrikast, Ameerikast - väga paljudest riikidest. Rainer Tammet ütleb, et just pikaajaline koostöö partneritega on mõlemale poolele oluline ja kasulik. Ettevõtte pöörab tähelepanu sotsiaalsele vastutusele, et koostööpartner suhtuks oma töötajatesse ja keskkonda vastutustundlikult, ei kasutaks lasttööjõudu.

Rääkides suundadest toiduaineteturul, möönab Rainer Tammet, et keegi ei prognoosi toiduainete odavnemist maailmas, kuid tema sõnul püsib Saue tehas seni kulupoolega kenasti konkurentsivõimeline. Laienemisele Sauel võib pigem probleeme tekitada tööjõu saadavus.

Suhted Saue linna ja Pauligi vahel on olnud alati head. 1996. aastal, kui Saue tähistas viie aasta möödumist linnale kohaliku omavalitsuse staatuse omistamisest ja Pauligi perefirma ettevõtte 120. aastapäeva, sai alguse traditsioon korraldada mai lõpus või juuni alul koostöös Saue linna päevi, hiljem maitseainete laatu. Tava vaibus 2000-ndate alguses, kui tehase territooriumil enam laienduste tõttu ruumi polnud.

Et Pauligi tehase ehitamine Sauele on olnud linnale väga oluline, näitab seegi, et linn on pidanud **Bertel Pauligit** ja Tiit Nuudit Saue linna kõrgeima tunnustusavalduse, Saue linna teenetemärgi vääriliseks. Teenetemärgiga tunnustatakse neid, kes on osutanud erilisi teeneid Saue linnale või linnaelanikele.

Bertel Paulig pälvis linna teenetemärgi 2008. aastal Saue linna arengule kaasaaitamise eest ja Tiit Nuudi aasta varem Saue linna ettevõtluskeskkonna sihipärase edendamise eest.

Pauligi perefirma ajalugu

- ◇ 1876. aastal ilmus Soome päevalehes kuulutus „Koloniaalkaubad suures koguses ja tarnimisküsimused. Kontor Fabianinkatu 10“. Kuulutuse avaldas Gustav Paulig.
- ◇ 1904 avas Paulig Helsingis kohvitehase, esimese Põhjamaades.
- ◇ 1924 alustas Paulig kohvi tootmist 250- ja 500-grammistes, tarbijale mugavates pakendites.
- ◇ 1929 tuli Paulig turule kohvimarkidega Juhla ja Presidentti.
- ◇ 1931 hakkas Paulig müüma jahvatatud kohvi.
- ◇ 1980 avas Paulig kohvikultuuri edendamiseks ja professionaalide koolitamiseks kohviinstituudi.
- ◇ 1990-ndad olid Pauligi rahvusvahelise laiendamise aeg, algas partnerlus Santa Mariaga, mis viis ühinemiseni.

Paulig Sauel ja Eestis

- ◇ Tehas avati 1. juunil 1993, seda asus juhtima **Tiit Nuudi**. Paulig investeeris tehasesse 40 miljonit Soome marka (ca 6,72 miljonit eurot).
- ◇ Alguses oli tehases vast 15 masinat, nüüd hakkab masinate arv liginema tuhandele.
- ◇ Algusaastatel müüs Paulig Eestis kohvi ka 100-grammistes pakkides: poolekilost pakki paljud eestlased osta ei jõudnud.
- ◇ 1993 alustas tööd Pauligi koolituskeskus, mis õpetas hea kohvi valmistamist ja maitseainete kasutamist – aastate jooksul on koolituse läbinud tuhandeid inimesi.
- ◇ Tehase kolm suuremat laiendust valmisid 1997, 2004 ja 2007.
- ◇ 1999. aasta aprillis lõpetas tehase kohvitootmise ja keskendus maitseainetele.
- ◇ 2007 loodi Eestis eraldi üksused kohvi (Paulig Coffee AS), maitseainete (Santa Maria AS) ja tööstusmaitseainete (Saue Production OÜ) suuna juhtimiseks.
- ◇ Sauel tegutsevad Santa Maria AS ja Saue Production OÜ annavad kokku tööd 230 inimesele.
- ◇ Saue tehases on pinda 17 520 m².
- ◇ Maitseainete jaemüügile keskendunud Santa Maria AS-i 2012. aasta käive oli 29,9 miljonit eurot ning tööstusmaitseaineid tootval Saue Production OÜ-l 32 miljonit eurot

Päikeseenergia on tulevikku vaatava inimese jaoks

◇ Suvekodu katusele paigaldatud päikeseenergia põhinev elektrienergia mikrotootmisjaam. Foto: Harry Pajundi

Harry Pajundi Bisonte OÜ

Teadlaste hinnangul langeb maapinnale nii suur hulk päikeseenergiat, et Eesti-suurusel alast piisaks kogu maailma energiavajaduse rahuldamiseks. Või kui kasutada ajategurit - kui õnnestuks kinni püüda kogu päikeselt maapinnale jõudev energia, võiks pooleteise tunni päikesepeaistega tagada maakera aastase energiavajaduse. Paraku kuuluvad taolised ideed täna ulme valdkonda.

Teatavasti on Saksamaa suurim päikeseenergia tootja maailmas. Seal asub umbkaudu 50 protsenti kogu maailma päikeseelektrijaamadest. Kui võrrelda Eesti ja Saksamaa päikeseenergia tootlikkust, siis on see üsna sarnane. Kesk-Saksa-

maal ja Eestis on 1 kW päiksepaneelide tootlikkus aastas ca 900 kWh. Meie eripära on see, et talvekuudel on siin päikeseenergiat võrreldes suvise ajaga ligi kaheksa korda vähem.

Taolise info põhjal sai aastavahetusel otsustatud paigaldada oma suvekodule elektrienergia mikrotootmisjaam. Eelneva põhjaliku töö tulemusena sai taotletud Elektrilevi OÜ-st tehnilised tingimused, mille alusel siis vastavat litsentsi omav projekteerimisfirma valmistas elektriprojekti. Pärast paigaldustööd ja tehnilise kontrolli läbimist sai mikrotootmisjaam maikuu teises pooles sisselülitusloa.

Milline on esmane tulemus?
Tänu paigaldatud kahekuuajalisele kauglugemissüsteemile

on läbi Elektrilevi OÜ kodulehe tunni täpsusega võimalik jälgida nii oma elektri tarbimist kui ka mikrotootmisjaama poolt võrku tagasi antud-müüdud elektrienergia hulka.

Et juunikuu algus on olnud suhteliselt päikeseküllane, siis kuu esimese kolmeteistkümne päevaga on elektritarbimine olnud 117 kWh. Sama aja jooksul 3 kW võisusega jaama poolt võrku tagasi toodetud kogus oli 232 kWh.

Küll aga ei maksa esialgsetest numbritest väga vaimustusse sattuda, kuna tavapärast on mai ja juuni Eestis kõige päikeselisemad kuud. Seevastu novembris, detsembris ja jaanuaris kokku moodustab tootmine ainult ca 4-5% kogu aasta kogusest.

Veel positiivsest poolest

- ◇ Mikrotootmisjaama poolt üle oma tarbimise toodetud elektrienergia ostab täna teile elektrienergiat müüv ettevõtte tagasi. Seda küll mitte sama hinnaga, millega müüb.
- ◇ Lisaks eeltoodule maksab sama koguse pealt ka Elering AS taastuenergia tasu 0,0537 EUR/kWh eest.
- ◇ Et kodused tarbijad kasutavad esmalt ära mikrotootmisjaama poolt toodetud elektrienergia, siis väheneb ka oluliselt võrgust ostetava elektrienergia hulk ning seega ka viimasega otseses seoses olevad ülekande- ja taastuenergia tasud ning elektriaktsiis.
- ◇ Et seadmetel puuduvad liikuvad osad, siis annavad tootjad neile väga pikad

garantiiajad (10 aastat, 25 aastat PV paneelide tootlikkusele 80%), kusjuures mikrotootmisjaama kasutusiga on üle 30 aasta.

Emotsionaalselt positiivse poole peale võib kanda teatava elektrienergia ja ülekandetasude kasvust sõltumatu tunde. Suurema efekti saavutamiseks tuleb ilmselt muuta ka koduseid tavaharjumusi. Et päevase ja öise elektri hinna vahe on suhteliselt väike, siis tuleks võimalikult palju kasutada kodutehnikat ajal, mil mikrotootmisjaam toodab elektrit.

Keeruliseks muudab aga eelkirjeldatud mikrotootmisjaama soetamise suhteliselt kõrge hind ja sellest tulenev pikk tasuvusaeg. Ainuüksi seadmete osa (PV ehk päikesepaneelid ja voolu muundur ehk inverter) hind võib jääda vahemikku 1,9-2,5 EUR/W. Lisanduvad veel paigaldustööd, uue liitumispunkti välja ehitus (350-1450 EUR), projekteerimistööd (300-500 EUR), tehniline kontroll (300-400 EUR) ja veel mõned väiksemad kulud.

Kõik eeltoodu puudutab n-ö On-grid ehk võrku lülitatud mikrotootmisjaama. Võrgust sõltumatu ehk Off-grid mikrotootmisjaam tuleb oluliselt kallim, kuna lisandub veel voolu kontroller ja küllaltki kallis akupank. Off-grid süsteemi on mõttekas kaaluda piirkonnas, kus täna võrguteenus puudub ja sellega liitumine on väga kulukas.

Veel informatsiooni firma Bisonte OÜ kodulehelt www.paikesepaneel.com.

Mõttetalgutel kohtusid lennukad unistused ja reaalsed võimalused

Jüri Tümanok, abilinnapea Kristiina Hindreks, projektijuht

Ligi 40 sauelast kogunes neljapäeval, 13. juunil Saue kontserdisaali ühistele mõttetalgutele, et kaardistada võimalusi ja arendada edasi ideid Saue linna keskuse osas - mõttetalgutel kohtusid lennukad unistused ja reaalsed võimalused.

Alustuseks tegi MTÜ Linnalabor eestvedaja **Regina Vilja-saar** kokkuvõtte keskuse kohta tehtud küsitluse tulemustest. Seejärel jagati kohalolijad nelja laudkonda, kus igal grupil oli oma teema. Ühed arutasid selle üle, kas ja miks üldse keskust vaja on, teised mõtisklesid keskuse võimalike funktsioonide ja tegevuste üle, kolmandad kirjeldasid keskuse mõju Sauele,

keskuses liiklemist ning neljandad püüdsid sõnastada sealset ruumilist kvaliteeti.

Vestlust laudkondades juhatasid oma ala professionaalid MTÜ-st Linnalabor. Tehti head ja tulemuslikku tööd. Pärast paartunnist mõtete vahetamist näitas MTÜ Kinobuss talgulistele elulist dokumentaalfilmi Samsara.

Mõttetalgute kokkuvõtete tegemisel sai kinnitust üldine arvamine, et keskus on vaja muuta tänapäevaseks linnakeskuseks, kus on koht administratiivhoonel, väikestel äridel, mis pakuvad erinevaid teenuseid, kuid samas on säilinud Saue linnale omane rohelus ja inimsõbralikkus.

Keskuses võiks leida nii kontori- kui ka kaasaegseid elamispindu. Kindlasti peaks olema hoonete arhitektuur lii-

gendatud, huvitav ja ilus. Veelkord tuli välja, et on vaja platsi, kus pidada turgu ja korraldada linnarahva kogunemisi.

Põneva ideena käisid talgulisel väljalastel unistuse autovabast keskusest, samuti soovisid nad seal näha veesilma ja Sauele omast maamärki. Maamärgina oli ühe ideena kõne all kõrge, ilusa arhitektuuriga hoone, elavat arutelu tekitasid ka teised välja pakutud ja silmatorkavad variandid.

Mõttetalgute korraldajad tõdesid rõõmuga, et kõik kohal tulnud - nii noored kui eakamad, nii tõsised mehed kui kodused perenaised - omavad soovi Saue linna edasi arendada ja tunnevad, et Saue on hea elada.

Tänu kõigile osavõtjatele. Aitäh MTÜ Linnalabor, MTÜ Kinobuss ja MTÜ Pistik. Visiooni loomine koostöös

Saue linnaelanikega jätkub. Kõik, kes soovivad sõna kaasa öelda, on teretulnud.

◇ Mõttetalgutel osalejad Saue linna keskuse visiooni edasi arendamas. Foto: Sirje Piirsoo

Halduskogu lahkas probleeme ja kuulas tehtut

Tõnu Urva
Saue Linnarahalduse
juhataja

Mai lõpus kogunes Saue Linnarahalduse halduskogu - nõuandev organ - kolmandat koosolekut pidama. Halduskogusse kuuluvad kõik linnavalitsuse hallatavate asutuste juhid ning linnavalitsuse ja

linnavolikogu esindaja.

Seekordsel kokkusaamisel arutas halduskogu eelarvelisi ja töökorralduslikke küsimusi, rääkis probleemidest ning kuulas ülevaadet tehtut.

Olulisema puudusena tõi halduskogu välja kaks aastat tagasi valminud Saue Noortekeskuse parkla ruumikitsikuse, kus autodega manööverdamine on raskendatud, parkla sisseõidu- ja väljasõiduteed on kitsad ning sademevesi koguneb parkla territooriumile.

Et Saue Linnarahaldusel on linna arengus kanda oluline roll, toon ka lehelugejateni ülevaate selle aasta esimese viie kuu jooksul tehtust (vt infokast).

Töid ja tegemisi on olnud muidki. Juba läbiviidav hangete maht on aukartust äratav. Vaadates tagasi tehtule,

mis mahuvad viie viimase kuu sisse, julgen väita, et Saue Linnarahalduse kaks administreerivat tööd tegevat töötajat on teinud palju kellaajast ja päevast hoolimata. Loomulikult on veel palju ära teha. Paraku aga aeg liigub kiiresti ja korraga ei jõua kõike saavutada, mida enesele soovidena teadvustad.

Olen tänulik kõigile, kes on muredest rääkinud ja häid ettepanekuid teinud. „Täna“ ka linnavalitsust ehituslike tööde tagaselja linnarahaldusele pealepressimise eest. Eks Saue Linnarahalduses „napibki“ tööjõudu ja tööd tuleb ikka jagada neile, kes asjasse pühendumisega suhtuvad. Linnavalitsuse tekib mul küsimus, kas Saue Linnarahaldus vajab ikka kolme abilinnapead?

Ülevaade Saue Linnarahalduse viie kuu tööst

Saue Gümnaasium: teostati kaugushüppekasti saepuru vahetus; vahetati välja ühe klassiruumi toolid ja boiler IV korrusel; saadi paika IV korruse soojusbilanss; teostati automaatse tulekahjusignalisatsiooni (ATS) korraline hooldus; remonditi võimla meeste riietusruumi saun; vahetati välja võimla naiste riietusruumi tuletõkkeuksed; osteti välja jõusaali seadmed ning leiti uus seadmete hooldaja. Lähiajal on plaanis ujula filtriliiva ja keemiadosaatorite vahetus; võimla pörandi lihvimine, joonimine ja lakkimine; võimla vahekardina rullikute vahetamine ja III korrusele õpetajate dušširuumi ehitamine. Läbi on viidud kontserdisaali toolide hange ja uute rajatavate ruumide mööblihange. Teostatud on hoone

termografeerimine.

Kütise tn 4 hoone: teostati hoone automaatse tulekahjusignalisatsiooni hooldus; Saue Päevakeskuses vahetati välja purunenud soojaveeboiler; postkontori, juuksuri ja hambaproteesimise ruumid said uued tuletõkke uksed ning nende kasutatav üldkoridor ja WC uue remondi. Lõpetati hoone korstnamütside ja katuse remont. Esmakordselt vahetati välja perearstikeskuse ja päevakeskuse ventilatsioonigregaaadi filtrid.

Saue Noortekeskus: teostati hoone automaatse tulekahjusignalisatsiooni hooldus ja hoone termografeerimine. Ebapiisava ventilatsiooni tõttu otsiti võimalusi arvutiklassi akna avamiseks. 1. juunist kuni 14. juunini teostati hoone ehituslike vigade garantiit-

remonti. Parkla ümberehituse küsimustega tegeletakse järgmisel aastal.

Linna mänguväljakud: korraldati jaanituleplatsi liivaväljakud, vahetati välja mänguväljakute ja liivakastide liiv, keskuse pargi mänguväljakul vahetati välja liurenn, lagunenud puupostid ja -pakud asendati uutega.

Saue lasteaed: teostati automaatse tulekahjusignalisatsiooni korraline hooldus ja hoone termografeerimine. Vahetati välja võimlemissaali pörand. Käimas on termoregulaatorite paigaldamistööd ja lasteaia vana hoone korpuse renoveerimis- ning kõõgi laienduse projekteerimistööd.

Linnavalitsuse hoone: vahetati välja kabinettide valgustusseadmed, teostati hoone termografeerimine.

◇ Külalised Nõmme kultuurikeskusest esitasid kõhu-, mustlas- ja hispaania-araabia tantse

Päevakeskuse pere lõpetas hooaja

Saue Sõna

Saue Päevakeskus lõpetas tänavuse hooaja ringide kevadpeoga, kus astusid üles meie omad tantsijad, lauljad ja võimlejad, kuid silmarõõmu pakkusid ka külalised Nõmme kultuurikeskusest, kes esitasid kõhu-, mustlas- ja hispaania-araabia tantse.

Peo juhatas sisse abilinnapea **Jüri Tümanoka** tervituskõne. Päevakeskuse pere kingis abilinnapeale ja linnapea **Henn Põlluaasale** kahepeale jagamiseks maasikakujulised pajalapid, et „liigtuline supp“ käsi ei kõrvetaks. Pajalapid sai kingituseks ka päevakeskuse iga ringi juhendaja.

Peol esinesid tantsuansamblid Vokiratas ja Senjoriitad, laulis päevakeskuse noorteansambel ja Rukkilill, reipa ja kaasahaarava kava esitasid tervisevõimlejad. Enne kui võis lauvalt headparemat proovida, pani Jane võimlema kogu saali ja käsitõõringi naised demonstreerisid, mida kõike ilusat on nad aasta jooksul valmistanud.

Päevakeskuse juhataja **Liivi Lents** ütles, et ta saab nurinast aru, miks igaüks vaid kümme minutit esineda sai, kuid vastasel korral kestnuks pidu hommikuni: tegevusi päevakeskuses on palju ja kõigil on, mida teisele näidata.

◇ Esineb päevakeskuse noorteansambel Marve Rekandi juhendamisel. Fotod: Sirje Piirsoo

Mida teha, et koeral suvekuudel palava ilmaga kuumarabandust ära hoida?

Raimond Strastin
Saue Loomakliiniku
loomaarst

Kuumade suveilmade saabudes oleks paslik koeraga jalutamine nihutada varajasele jahedale hommikule ja hilisele õhtule, kui päevane kuumus on taandunud.

Kui väliskeskkonna temperatuur muutub liiga kõrgeks, ei suuda loom end ise jahutada ja kehatemperatuur hakkab kii-

resti tõusma. See võib tekkida nii jalutuskäigul kuuma ilmaga kui sõitvas autos. Loom ei higista sarnaselt inimesele, et end jahutada, vaid lõõtsutab. Kuumarabandus võib tabada kergemini kutsikaid ja eakaid loomi, ülekaalulised ja paksu tumedama karvaga loomad on ka riskigrupis. Arvestama peaks sellega, et kuumarabandus on kiire kuluga ja võib lõppeda looma surmaga.

Kuidas kuumarabandust ära tunda?

Loom on rahutu, hingeldab intensiivselt, kael on ette sirutatud ja keel suust väljas. Loom on nõrk ja loid, limaskestad on erkpunased. Esineb ka oksendust ja kõhulahtisust, loom võib kaotada teadvuse. Kehatemperatuur on tõusnud üle 41 kraadi.

Mida koheselt ette võtta?

Loom tuleb viia kiiresti jahe-

dasse ja varjulisse kohta. Kui loom joob, võiks anda talle jahedat vett nii palju, kui janu on. Võimalusel kasta loom jaheda veega märjaks, kaasa arvatud pea, see alandab kiiresti kehatemperatuuri.

Kui see pole võimalik, siis asetada jääkott pea peale ajuturse vältimiseks ja anda loomale rahu. Võib masseerida looma jalgu, et kiirendada vereinglust. Kindlasti võtke ühen-

dust konsultatsiooniks oma loomaarstiga.

8.-19. juuli loomaarst puhkusel. Kliinik avatud tavapärasel ajal.

Saue laste- ja noortepäev pakkus põnevaid tegevusi

Maria Liiv
Saue Noortekeskuse
projektijuht

Saue Noortekeskuse korraldatud traditsioonilisel Saue laste- ja noortepäeval 8. juunil Saue jaanituleplatsil oli kõigil külastajatel võimalus osa saada erinevatest põnevatest tegevustest.

Reigo Ahvena trummitöötas avanes võimalus mängida erinevatel muusikainstrumentidel, tsirkuse töötoas kõndida köiel ja žongleerida. „Pane oma meeled proovile“ töötoas või kogeda maailma olukorras, kus üks sinu meeltest ei tööta. Teadmised kohalikust ümbruskonnast pani proovile

seliidu Harju Maleva Keila Malevkonna Saue Kompanii kaitseliitlasi ning nende tehnikat ja relvi. Nooremad ja vanemad jalgpallisõbrad osalesid ja elasid kaasa Saue linna meistrivõistlustele rannajalgpallis.

Laste- ja noortepäeval jagas noortekeskusega telki Saue Linna Lastekaitse Ühing, kelle liikmed vestlesid pisemate ja suuremate lastega, noorte, lapsevanemate ja vanavanematega lapse õiguste ja kohustuste teemal. Igaüks, kes pani plakatile kirja mõne talle olulise õiguse või kohustuse, sai naiskodukaitse kühvetatud maitsva pannkoogi.

Lapse õiguste ja kohus-

õigus õnnelikule lapsepõlvele.

Lapse kohustustena toodi välja, et laps peab korralikult sööma, olema sõnakuulelik, koolis ja lasteaias käima, hambaid pesema, emme-issi sõna kuulama, oma tegude eest vastutama, puhkama ja mänguasjad kokku korjama.

Tantsulist meelelahutust pakkusid noortepäeval tantsukooli JJ Street ning Saue Noortekeskuse tantsugrupi SaChe tantsijad.

Terve päeva jooksul esitasid muusikalisi etteasteid rahvusvahelise noorte rütmimuusika festivali Visioon andekad muusikud.

Esines särav **Getter Jaani**, keda soojendas Saue oma noor

Esines särav Getter Jaani. Foto: Viljar Tõnutare

Maailma sai kogeda olukorras, kus üks su meeltest ei tööta - näiteks, mis tunne on pimedal juhtkoera abil liikuda. Foto: Sirje Piirsoo

Noortepäev ja festival Visioon töid jaanituleplatsi rahvast täis. Foto: Sirje Piirsoo

Osalejad uudistasid Saue kompanii tehnikat ja relvi. Foto: Sirje Piirsoo

meeskonnamäng „Tunne oma kodulinna“. Julgemad keerlesid güroskoobil ja sooritasid trapetshüppeid kõrgel õhus.

Nii pisemad kui suuremad hüppasid batuudil, lasid end kaunistada näo- ja kehamaalinguga ning uudistasid Kait-

tuste teemal avaldas arvamust üle 100 inimese. Muuhulgas töid vastajad välja, näiteks et lapse õiguseks on emmele iga päev kalli teha, kangastelgedel kududa, jalgrattaga sõita, trompetit mängida, oma arvamust avaldada, haridust saada ja

räppar **Hans Erich Liivik**. Õhtule pani suurejoonelise punkti suur vahupidu-disko, millele keerutas taustaks plaati diskor **Aare Laanmets**.

Suur tänu kõigile, kes üritusest osa võtsid, esinesid ja seda toetasid

Visioon tuli taas

Saue Sõna

XI rahvusvaheline noorte rütmimuusika festival Visioon toimus 6.-8. juunini Tallinnas ja Saue. Tänavu keskendus festival džassi alustaladele, pedagoogide ja noorte koosmuusitseerimisele, sellel esinesid noored muusikud Taanist, Lätist, Eestist ja Soomest.

Festivali peaesineja oli EMTA Rahvusvaheline Noorte Big Band, dirigeeris **Jens „Chappa“ Jensen** Taanist. Tallinnas jagus kontserte Estonia talveaeda, Solarise keskusse, Eesti Raadio 1. stuudiosse ja restorani Glazz.

Saue oli festival esmakordselt ühendatud laste- ja noortepäevaga. Noorte muusikute etteasted sobisid imepäraselt rikkastama tegevusi jaanituleplatsil.

Aitäh toetajatele: Eesti Kultuurkapital, HOL, Hasartmaksu Nõukogu, Saue linn, Solaris, Kultuuriministeerium, IS Music Team, hotell Salzburg, Taani Kultuuri Instituut, Eesti Jazz Liit, trükiagentuur Grupp.

Saue päev lõppes kontserdiga Loft Lounge'is, kus musitseerisid **Iljo Toming** ja **Kalle Klein** ning trio **Susanna Aleksandra Veldi, Jaak Lutsoja** ja **Peedu Kass**.

Festivali korraldab Saue Muusikakooli direktor **Kristiina Liiviku** eestvedamisel. Peakorraldaja sõnul on 2003. aastal alguse saanud Visioon noortefestival, mille põhiteemad on džäss ja improvisatsioon ning mis tutvustab noori andekaid tulevikumuusikuid.

Noored tulevikumuusikud Saue. Esineb meie muusikakooli rütmimuusikaosakonna bänd Mental Floss. Vasakult: Eliise Lind, Kaie-Mari Hanikat, Mihkel ja Jasper Alamaa. Karl-Kristjan Kuimet ja Joosep Talumaa. Foto: Sirje Piirsoo

Saue noorte töömalev - sel aastal uutmoodi

Maria Liiv
Saue Noortekeskuse
projektijuht

81 Saue 13-17-aastast noort malevlast alustas 6. juunil taas-kord tööinimese teed. Pärast kümnet aastat pakkusid tänava lisaks Saue linnale ja linna all-asutustele noortele tööd ka erinevad linna ettevõtted.

Maleva esimene päev algas sel aastal veidi teistmoodi. MTÜ Lastekaitse Liit foorumteatri trupp viis üheskoos noortega läbi interaktiivse teatrietenduse sellest, mis võib juhtuda ühe algaja noore töötotsija ja -leidjaga, kui ta ei tea oma õigusi ja kohustusi töömaastikul.

Malevasi tervitasid lisaks Saue Noortekeskuse juhatajale **Kristi Kruusile** ja maleva avanud Saue abilinnapea **Jüri Tümanokale** ka Keila Noorteinfo ja Karjäärikeskusest karjääriinõustaja **Kairit Krumm** ning karjääriinfo spetsialist **Triin Peterson**.

Töömaleva esimene vahetus tegutses 6. juunist 14. juunini ja teine vahetus toimub 19.-24. augustini.

Malevlased proovisid kätt erinevatel tööaladel. Foto: Kristi Kruus

Noortel oli võimalus kätt proovida erinevatel tööaladel: rohida, värvida, teha aiatöid, hoida lapsi, tegeleda nii puhastus-, koristus-, sorteeri-

kui ka kaunistustöödega, osaleda laotöödel, kauba väljapanekul ning komplekteerimisel, aidata eakaid kodutöödel, proovida ettekandjatööd ja ker-

gemaid köögitöid. Teises vahetuses kaasatakse malevlased ka Saue linna 20. sünnipäeva ettevalmistustesse.

Suur aitäh toetuse eest: Saue Linnavalitsus, Saue Linnavarahaldus, Saue lasteaed Midrimaa, Saue Päevakeskus, Saue mõis, Saue Kaubakeskus, Rimi Eesti Food AS, AS Endoore, Saumer OÜ, Loft Lounge, Ele Ilustuudio, laste päevahoiud Naerupall, Lustila, Põnni Mängumaa ja Kalli-Kalli.

Saue ja Karjalohja vahetusprojekt

Paralleelselt Saue linna töömalevaga leidis sel aastal esmakordselt aset Karjalohja ja Saue noorte töömalevate vahetusprojekt.

Saue Noortekeskus esitas koostööprojekti Eesti Noorsootöö Keskuse välja kuulutatud projektikonkursile, kust tuli rahastuse kohta positiivne vastus. Projektikonkurs kuulutati välja, et viia ellu Eesti Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Soome Haridus- ja Kultuuriministeeriumi vahelise noortevaldkonna koostööle-

pingu tegevussuunad.

Projekti põhieesmärgid olid tugevdada Soome ja Eesti noorsootöölalast koostööd, toetada rahvusvahelise koostöö kaudu noorsootöö kvaliteedi arengut ning anda kahe riigi väikelinna 13-16-aastastele noortele - mõlemast riigist kaheksa - rahvusvahelise noortevahetuse kogemus.

Kahe riigi juhendajate käe all osalesid Soome ja Eesti noored Saue töömalevas viis päeva, sama kaua töötasid nad ka Karjalohjas.

Töötamine erinevatel aladel ja mitmed töövälised ettevõtmised, nagu tööelu tutvustavad ja meelelahutuslikud tegevused võimaldasid Soome ja Eesti noortel omavahel kogemusi jagada, õppida tundma teineteise töökultuuri erinevusi ja sarnasusi ning panna end proovile võõras keele- ja kultuurikeskkonnas. Saue Noortekeskuse ja Karjalohja Noortekeskuse sõlmisid ka koostöölepingu, tagamaks noortele turvalisuse, töökohad, toitlustuse, transpordi ja ööbimise.

Suvealguse laagrit soosis ilus ilm

Virve Laan
Saue Huvikeskuse
huvitegevuse juht

Neli kaunist päeva, 10.-13. juunini toimus Kloogaranna Noortelaagris Saue Huvikeskuse suvealguse laager.

10. juuni hommikupoolikul viis buss meid laagrisse kohale. Õpilastega olid laagris kaasas õpetajad-kasvatajad **Sirje Luberg**, **Hellen Floren**, **Made Kaares** ja **Virve Laan**.

Kui toad valitud, asjad lahti pakitud, läksime kohe mere-

randa liivaskulptuure tegema. Õhinaga valmisid lossid, loomafiguurid ja ei puudunud ka Väike Merineitsi. Pärastlõunal meistradasid lapsed koos õpetaja Made Kaaresega paberist linde.

Mõnus meretuul ja soe suvepäike saatsid meie tegemisi kõigil laagripäevadel, nii sai rannas veel merd maalida ja liivajoonistusi teha.

Teine laagripäev algas sportlikult. Võistlusi korraldas ja viis läbi **Terje Toomingas**. Kohe pärast hommikusööki toimus orienteerumine, kus tuli läbida

Padise kloostri varemetes rääkis giid nii huvitavalt, et kuulajad palusid veel ja veel vanu legende jutustada

12 punkti. Kõik 20 osalejat said raja läbimisega hakkama ja kolm kiiremat - esimene **Eva-Lotta Ernits**, teine **Helena Raivo** ja kolmas **Laura-Mia Lukk** - olid auhinnaks spordivahendid välja teeninud. Tüdrukud said ka infolehti noorsportlaste toitumise kohta ja hilisema viktoriini samal teemal võitis **Helena Raivo**.

Päeva teise poole sisustasid teatevõistlused rannas. Osales neli võistkonda, igas võistkonnas viis liiget. Võisteldi koostöö, kiiruse, osavuse ja täpsuse peale. Tublimad olid **Hanna Liisa Taats**, **Grete Martin**, **Kätlin Ots**, **Kristella Variksaar** ja **Johanna Rebane**. Mängiti ka rahvastepalli, millest kõik tüdrukud aktiivselt osa

võtsid. Õhtupoolik kulus isetegevusprogrammide ettevalmistamisele ja esinemisele. Kõige vaimukamaks ettekandeks tunnistati üksmeelselt lühinäidend „Õudusjutude õhtu“.

Kolmas päev möödus meistrdamise hoos. Õpetajad **Evelin Voksepp** ja **Anneli Lupp** õpetasid, kuidas teha käepärastest vahenditest rütmipilli, kuidas punuda käevõrusid, mismoodi valmistada tuulelohet ja mõtetelugejat. Pärastlõunal sai ka tuulelohele lennuvõimet testida.

Õhtu möödus väga seikluslikult. **Üllar Põld** seadis üles seiklusrajad, kus võis turnida, tasakaalu hoida ja läbi õhu kõiega puu otsa vuhiseda.

Päeva lõpetas väike pidžamapidu ja tordisöömine.

Neljas ja viimane päev tuli nii ruttu kätte, et enamus osalejaid oleks hea meelega veel paar päeva laagrielu elada tahtnud. Hommikupoolikul jõudisime lisaks pakkimisele ka veel sõejoonistusi teha ja rannas mõnusalt aega veeta. Pärast lõunat viis buss meid ekskursionile Padise kloostri varemetesse. Giid rääkis nii huvitavalt, et kuulajad palusid veel ja veel vanu legende jutustada. Täna on laagripäevad juba mälestus suve algusest. Soovime kõigile meie õpilastele head koolivaheaga! Kohtume taas sügisel meie huviringides.

Üllar Põld seadis üles seiklusrajad, kus võis turnida, tasakaalu hoida ja läbi õhu kõiega puu otsa vuhiseda. Fotod: huvikeskus

Ei ole olemas halba ilma

Pille Reidla

Lõppenud õppeaasta tõi Saue Kodutütarde ja Noorkotkaste rühmale kaasa väiksed muutused. Osad kodutütred ja noorkotkad kasvasid suuremaks ja ei osale enam nii aktiivselt tegevuses, kuid see-eest toimus juurdekasv 1. klassi arvelt, kes hakkas sügisel igal esmaspäeval usinasti koondustel käima.

Muutusi toimus ka rühma juhtide osas. Et elu teeb aegajalt keerdkäike, siis Janika Kõiv, kes oli Saue rühmajuht 2005. aastast, võttis puhkepausi, kuid jätkas aktiivse lapsevanemana, kelle peres kasvab kolm noorkotkast ja kodutütar ning oli alati abiks tulemas nõu ja jõuga.

2005. aastast tegutsevad noorkotkad ja kodutütred Saue Gümnaasiumi juures. Suur tänu direktor **Jaan Palumetsale** ja huvijuht **Grete Põldmale**, kes on alati aidanud ja toetanud, kui on olnud mõni mure.

Saue rühm on kasvanud kahte vanusegrupp - nooremad ja vanemad -, ka tegevus on muutunud kaheosaliseks. Nooremad käisid koolis koos iga nädala esmaspäevastel koondustel, kus nad õppisid skauditarkusi, orienteerumise algtõdesid, asimuuti, kauguste määramist ja salakirju, mängisid võistlusmänge, said noorkotkaks olemise algteadmisi ning osalesid maakonna üritustel.

Vanem grupp võttis rohkem osa lasketreeningutest ja maakondlikest üritustest, mida korraldas Harju Malev. Üks tähtsam, millel osalesime, oli luureretk, kus noored pidid läbima koos varustusega 15 kilomeetrit orienteerudes, leidma kontrollpunkte ja lahendama ülesandeid. Meie 6. klassi poisid olid väga tublid ja pidasid vapralt vastu.

Mõnel korral on vanem rühm kokku saanud ka Saue kompaniis, kus kompanii pealik **Jüri Pääsuke** tutvustas noortele

kaitseliitu ja sealseid tegemisi. Instruktori käe all oli võimalus tutvust teha relvadega, neid oma käega lahti võtta ja kokku panna. Selline vahva ettevõtmine tekitas poistes suurt õhinat ja nii mõnigi tahtis tulevikus snaipriks saada.

Ei ole olemas halba ilma

Rühma tegevus Saue algab igal aastal traditsioonilise lõkkeõhtuga, kus mängitakse mänge ja võisteldakse skautlikes oskustes. Meie uued väikesed poisid said sellel üritusel oma esimesed kogemused meeskonnana tegutsedes, korraldamisel olid abiks Saue suuremad kodutütred.

Eriliselt jäi meelde esimese advendi tähistamine, kui igaüks võttis kaasa metsloomadele väikse maiuspala - kes porgandi, kes lindudele seemned. Kuigi lumi oli paks ja hommikul sadas veel juurdegi, et takistanud see meid metsa minemast.

Üks esimene asi, mida lapsed meie organisatsioonis õpivad, on see, et ei ole olemas halba ilma, mille tõttu üritus ära jääb. Tuleb valida õige riieutus ja siis saab alati hakkama.

Väikese eeltööna olime grillikoha lumest välja kühveldanud ja puud kohale toonud. Talvises metsas lõkke tegemisega nägime üksjagu vaeva, aga lõpuks võtsid halud tuld. Seniks kui lõkke põlema saime, oli abi soojast teest ja Janika kühvetatud pannkookidest. Lapsed tundsid rõõmu vorstide grillimisest, mis värskes õhus hästi maitsesid.

Kõige tähtsam oli muidugi arutelu sellest, kuidas loomad metsas paksu lume ja külmaga süüa leiavad. Ehtisime neile jõulupuu, et neil toidu leidmine veidi kergem oleks.

Jaauarikuus oli traditsiooniline koolivaheaja laager Sautur, mida oleme juba aastaid korraldanud koos Turba rühmaga. Sel korral kutsusime lisaks külla

◇ Saue noorkotkad on valmis töötust andma

Haiba ja Nissi noorkotkad ning kodutütred. Laagri korraldamisele panid õla alla mitmed kunagised rühmajuhid üle Harjumaa, kel on aastatepikkused kogemused lastele ja noortele ürituste korraldamises. Suur tänu kõigile, kes sauekatele appi tulid! Kolme päeva mahtusid erinevad töötoad ja õppused, suur linnamäng, aga ka meisterdamist, sportmänge ja igasuguseid võistlusi. Tundsime ühiselt rõõmu Saue ujulast. Noored leidsid mitmeid uusi sõpru ja jäid laagriga igati rahule.

Koti pakkimisele tuleb tõsiselt tähelepanu pöörata

Aprillis osalesid meie nooremad noorkotkad jüripäevale pühendatud kompleksvõistlusel. Et kevad oli visa tulema, olid tingimused tavapärasest palju raskemad. Lumi oli veel maas ja puhus kõle tuul. Õppisime omal nahal, kui oluline on hea varustus ja et koti pakkimisele tuleb tõsiselt tähelepanu pöörata, et midagi olulist maha ei jääks. Järgmisel korral on lapsed tähelepanelikumad ja kindlasti ka vanemad hoolsamad.

Noored läbisid kokku ligi 30 kontrollpunkti, kus proovisid teadmisi, võimeid ja oskusi: lahendasid salakirju, määrasid kaugusi, tegid sõlmi,

järjestasid esemeid kaalu järgi, määrasid loomi ja taimi, panid end proovile püssi- ja vibulaskmises, kummiku- ja odaviskes, granaadiheitel, jalgratta vigursõidus, puusaagimises ja veel paljus muus. Võistlus oli poiste jaoks põnev: polnud aega igavust tunda, kogu aeg oli vaja tegutseda.

Esimest korda said poisid panna selga oma uhiuued kotkavormid mais, kui Harju Maleva staabis Männikul toimus kodutütarde ja noorkotkaste pidulik koondus, kus võeti pidulikult vastu ka meie rühma väiksed noorkotkad. Koos loeti ette töötus ja kinnitati allkirjaga oma staatust noorkotkaste ridades. Hüüdele „Isamaa eest ole valmis!“ vastasid kõik meie poisid kui üks mees: „Olen valmis!“ Nüüdsest on neil õigus kanda noorkotka vormi, aga ka kohustus elada noorkotka seaduste järgi, millest esimene ütleb, et tuleb olla puhas sõnas, mõttes ja teos.

Meie suuremate noorkotkaste pidev lasketreeningutes käimine on andnud võimaluse osaleda vabariigi tasemel laskevõistlustel. Samuti on meie kodutütar **Kristiina Kai Kõiv** väga tubli püstolilaskja. Kindlasti on heade tulemuste saamisel suure panuse andnud Männiku

Tulemused laskevõistlustel Eesti B-klassi meistrivõistlustel

Kristiina Kai Kõiv I ja III koht
Martin Vendelin 9., 10. ja 16. koht
Marko Maivel 13., 15., 15. koht
Janno Maivel 14., 16., 19. koht.

Eesti c-klassi meistrivõistlustel

Martin Vendelin kahekordne Eesti c-klassi meister.

Eesti noorte meistrivõistlustel

Kristiina Kai Kõiv 6. koht
Martin Vendelin 7., 9. koht
Janno Maivel 13. koht

Meie noorkotkad on 2012.-2013. õppeaastal saavutanud ka võistkonnaga kaks korda vabariigis III koha.

lasketiiru treenerid **Karin** ja **Ain Muru**, kes meie noori mitmendat aastat treenivad.

Kuigi kooliaasta on lõppenud, tegutsevad noorkotkad ja kodutütred ka suvel. Juunis läheme külla Tallinna malevale, osaleme nende suvelaagris Püünsis. Kavas on korraldada Saue rühma oma laager ja võtta osa Harju maleva suurest suvelaagrist.

Täname kõiki lapsevanemaid, kes on meid toetanud, tegemistele kaasa elanud ja vajadusel appi tulnud. Muudame üheskoos meie laste ja noorte elu rõõmsamaks ning põnevamaks!

Preemiareis kõige tublimatele

Saue Gümnaasiumi algklasside õpetajad

5. juuni hommikul startis Saue Gümnaasiumi eest buss ligi kuuekümnelt 2.-4. klassi õpilasega, kellel tunnistusel kõik viied ja hoolsus ning käitumine eeskujulikud. Reisi sihtkoht oli sel korral Rakvere Aqua Spa, mille veepargis said tublid õppurid

mitu tundi veemõnusi nautida.

Selline kevadine preemiaekskursioon algklasside tublimatele on meil traditsiooniks olnud juba aastaid ja loodame seda head tava ka jätkata.

„Kas on tore hästi õppida?“ küsis tagasisõidul bussis lastelt õpetaja Hellen Floren. „Jaa!“ vastas viieliste koor ühel häälel.

Saue Gümnaasiumi väiksemad viielised Rakvere Aqua Spa ees. Foto: gümnaasium

Kuulutused

Teenused

Pottsepatööd ja looduskivi paigaldus. Materjal, transport meie poolt. www.ahjudjakaminad.ee. Telefon 58033448, Ain.

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Puude tervisliku seisundi hindamine ja konsultat-

sioon on tasuta. SOODSAD HINNAD. Telefon 5220321, info@arbormen.ee, www.arbormen.ee.

Õhkbatuudi Piraadilaev rent koduaia pidudeks!

E-N 90 € ja R-P 180 €. Broneerimine 56461100. www.hyppa.ee

Müük

Müüa küttepuud, hind kokkuleppel. Telefon 56886868.

Poolkuivad kamina/pliidipuud 30 cm; 40 cm. Poolkuivad ahju-/katlapuud 50 cm. Sanglepp. Kvaliteetsed mõõdus halud, täpsed kogused. Vedu Harjumaal tasuta, hinnad soodsad. Telefon 5010310;

56475960; 56364633, e-mail anpold@gmail.com.

Ära anda saksa lambakoera kutsikad. Telefon 55614779

Pakun tööd

Saue Linnarahaldus pakub tööd koristajatele koolis. Võimalus töötada poole kohaga

ja ka õhtuti. Info telefonidel 6595611, Tõnu või 6596519, Diana, e-posti aadress linnavarahaldus@saue.ee.

Kinnisvara

Soovime üürida 2-3-toalist korterit Saue. Ootan pakumist otse omanikult. Telefon on 55581039, Janno.

SÜNNIPÄEVALAPSED JUUNIS

Tõnis-Jaak Georgin	95
Elisabeth Löpp	93
Laine Veiber	90
Senta Kalm	89
Erna Läht	86
Harri Randla	85
Silva Liira	84
Milvi Raasmann	83
Ants Vikerpuu	83
Malle Lensomit	82
Daniel Märtna	82
Konstantin-Hindrik Peedu	82
Inna-Mai Kruup	81
Silvia Annus	81
Pelageja Rikko	81
Vaike Kippasto	80
Hilja Allvee	80
Elvi Tank	80

Palju-palju õnne!

22.06 algusega kell 19.00 Vanamõisa Vabaõhukeskuses Vanamõisa küla

JAANITULI

Õhtu peaesinejaks on ansambel JUSTAMENT

Õhtut aitab sisustada ja meeleolu üleva hoida Kalvi Kant.

Õhtu jooksul on meelelahutust ja võistlust, nii väikestele kui suurtele. Ja ikka parimatele väärt auhinna. Tule ka sina jaanitulest osa saama.

Pilet 4 EUR, alla 140 cm lapsed tasuta

www.vabaohukeskus.ee
info@kodukyla.ee

Vana-Keila maantee ja Tammetõru tänava sulgemine

Tähelepanu! 23. juunil kell 9.15-11.15 on Vana-Keila maantee ja Tammetõru tänav Saue kiriku piirkonnas suletud. Toimub

Harju maakaitsepäeva pidulik pärgade asetamise tseremonia Eesti vabaduse eest langenute mälestuskivi juures. Palvuse viib

läbi ja kõneleb EELK Lääne-Harju praost Jüri Vallsalu. Mängib Tule-õhtuorkester, dirigent Aigar Kostabi.

30. juunil Saue vallas Vanamõisa Vabaõhukeskuses

Lauluga maale

Vanamõisa toldulaadal

TASUTA!

16-21 Vanamõisa suvise ja värsketoidu laad

18-20 „Lauluga maale“ salvestus koos Gerli Padari ja Jüri Aarmaga. Külalisesineja Anne Veski. Kulinaarset Tsirkust etendab Joonas Koppel restoranist OKO.

Ootame kauplemas suviselt värsket talu- ja mahekaubaga! Kauplejate registreerimine TASUTA müügi-pindadele kuni 21.06 e-postil info@kodukyla.ee ja telefonil 5304 0791.

www.vabaohukeskus.ee

Fassaadiplaat OÜ suurendab oma toredat meeskonda! Otsime TOOTMISTÖÖLISI Sauele!

Töö on kiirelt õpitav ja eelnev kogemust ei nõua.

Eeldame aga, et oled:
"meesterahvas (töö nõuab füüsilist võimekust)"
kohusetundlik "korrektne"

Pakume:

◇ toredat kollektiivi "stabiilset ja kindlat töökohta"

väärt mehele väärt palka
NB! Lisaks pakume ka hooajalist tööd suveperioodiks.

Tööle asumine esimesel võimalusel, seega helista 5293399 või saada CV martin@stonerex.ee.

Saetud ja lõhutud küttepuud 30, 40, 50, 60 cm (kuiv, märg). Aastaringne tootmine ja lai puu sortiment. Kütteklotsid ja 30 cm kask 40 l võrkottides, saepuru 200 l kottides, tootmisjäägid. Tasuta transport väiksema kalluriga! Saue, Sooja 3a, tel 53600375, halupuu24@hotmail.ee

Diapol Granite OÜ toodab kivist köögitasapindu. Enamus toodangust läheb ekspordiks.

Seoses tootmismahutude suurenemisega võtame tööle:

- ◇ käsitööseadmete operaatorid;
- ◇ servatöötlemismasina operaatoreid;
- ◇ liimijaid;
- ◇ pakkijaid.

Kandidaadilt eeldame:

- ◇ vähemalt kesk-, kutse või keskeriharidust;
 - ◇ väga head eesti keele oskust;
 - ◇ kasuks tuleb varasem töötamine tootmises.
- Pakume kaasageid töötingimusi, põhjalikku väljaõpet ja tööriideid. Palk 6,0-7,8 eurot tunnis.

Töö võib olla vahetustega.

Avaldus ja CV palume saata info@diapol.com.

Telefon 6051130, faks 6051135.

Aadress: Kasesalu 10, Saue.

VAASAN Baltic AS pakub tööd

LIINIOPERAATORITELE, TAIGNAVALMISTAJATELE ja LAOTÖÖTAJATELE

Tööülesanded:

- taigna- ja pagaritoodete valmistamine tootmisliinidel vastavalt toomisplaanile ja ettenähtud protseduuridele;
- liiniseadmete ümberseadistamine ja puhastamine;
- regulaarsete tootmisraportite täitmine;
- toodete kvaliteedi tagamine protsessi käigus ja hügieenireeglite ning puhastusprogrammide järgimine.

Kandideerimise eeldusteks on:

- korras tervis;
- soovitatavalt töökogemus tootmises või suurköögis;
- rutiinitaluvus, süstemaatiline ja korrektne suhtumine tööse;
- soov õppida ja areneda meeskonnas
- täpsus ja orienteeritus kvaliteedile.
- NB! Tööleasumise eeldus on toiduainete käitleja tervisetõend (saab pearastilt)

Pakume:

- töötasu katseajal alates 600 eurot bruto, pärast katseajaga kuni 1000 eurot bruto (lisanduvad öötöö tasud);
- meeldivat töökeskkonda vastvalminud tootmisüksuses;
- väljaõpe kohapeal ja vajadusel ka konterni ettevõtetes Soomes;
- vahetustega tööd.

Kontakt: telefon 5251778, e-posti aadress karin.kelder@vaasan.com. Asukoht: Kungla 4, Saue; koduleht: <http://www.vaasan.com>

Kütte- ja kaminapuud

tootmine, müük
Tellimine:
tel 505 0924
hikkor@hikkor.ee
www.hikkor.ee

HIKKOR PUIT OÜ
Hageri küla, Kohila vald, Raplamaa

TALLINN PÄRNU

BATUUDI RENT KODUAEDA 70 EUROGA!

www.batuudijuss.com
Tel 51 08 490

TARTU KURESSAARE

ARCO VARA

Otsin oma klientidele:

- 2-toalist keskküttega korterit Laagri – Nõmme – Mustamäe piirkonda.
- 2-toalist korterit Laagrisse. Võib olla ahiküttega.

Lisainfo ja pakumised:

Elle Toomsalu
Tel: 518 7798
Elle.Toomsalu@arcovara.ee

Swedbank

Lugupeetud kliendid!

Swedbanki Saue kontor on 8.-28. juulini suletud.

Lähim pangakontor asub Keila keskvaljakul (E-R 10-18), kus on ka sularaha sisse- ja väljamakse ja makseautomaadid. Samuti on alati Teie käsutuses ka Swedbanki internetipank ja klientitugi telefonil 6 310 310.

Vaasan

Saue linn 20

24. augustil 2013
Saue linnas Keskuse pargis

Saue linn 20

sünnipäeva pidustused

Terve päeva vältel toome teieni mitmekülgse meelelahutusprogrammi, palju põnevaid tegevusi ja atraktsioone kogu perele!

Õhtune peaesineja ansambel **Smilers**, päeva juhib **Venno Loosaar**

Ootame huvilisi kaupleva erinevate eestimaiste toodetega ning kõiki Saue linna ettevõtjaid enda firmat ja selle toodangut reklaamima ettevõtjate tänaval!

Kauplejate registreerimine müügiplatsidele ja info ettevõtjatele kristiina@saue.ee

Korraldaja
Saue Linnavalitsus.

Üritus on kõigile prii!

**VANAMÕISA KÄSITÖOLAAT
KOOS SUVELÕPUPEOGA**

17. AUGUST 2013
VANAMÕISA VABAÕHUKESKUSES SAUE VALLAS

TANEL PADAR & THE SUN ANNE VESKI, ZETOD

LAADAL MÜÜGIL PARIM EESTI TOIT JA KÄSITÖÖ

Terve päeva vältel mitmekesine meelelahutusprogramm

Põnevad tegevused ja atraktsioonid kogu perele: benji-hüpe, Skyjump, kiiking, batuudid, sepikoda, loomaaed jpm

Külade talendivõistlus
Ohutus- ja päästeala
Piirivalve lennusalv ja päästekopter
Militaaralal Eesti Kaitseliit ja Eesti kaitseväge

1200 m² suurune Eesti Toidu Telk

Kulinaarne Tsirkus koostöös Eesti Kulinaaria Instituudiga: vaatamängulist etendust pakuvad Angelica Udeküll, Peeter Pihel, Joonas Koppel, Rene Uusmees, Kertu Lukas, Joel Ostrat, Jorma Riivald, Ants Uustalu

EESTI TOIDU TELK

Päevapilet 4 EUR, alates 18.00 8 EUR
Alla 140 cm pikkustele lastele TASUTA

Lisainfo ja kauplejaks registreerimine
www.kasitoolaat.ee, 5345 8450

23. juunil 2013
Saue tammikus jaanituleplatsil

Saue linna jaanituli

Esinevad Saue Kägara ja Vokiratta rahvatantsijad
Tantsumuusika ansambliit **Bad Orange**
DJ ja õhtujuht Virko Peebo
Jõukatsumised suurtele ja väikestele

Tule süütamine kell 20.30

Pidu on prii!

Korraldab Saue Huvikeskus

**HARJU XVIII MAAKAITSEPÄEV
SAUE VALLAS LAAGRIS
23. 06. 2013**

PÄEVAKAVA

23. JUUNI

10.00 – 10.45 Pargide asetamise tseremoonia Eesti vabaduse eest langenutele Saue linnas Kristliku Vabakoguduse kiriku juures oleva Vabadussõja mälestuskivi juures. Kõne ja palvus EELK Lääne-Harju praost Jüri Vallsalu. Mängib Tuletõrjeühingu Puhkpilliorkester, dirigent Aigar Kostabi.

11.15 – 11.50 Operatiiv- ja kaitsevõimude pidulik rivistus ja jalutuskäik, Laagri kooli staadionil, Laagri alevikus. Harju maavanem Ülle Rajasalu võidupühale pühendatud kõne; kaitsevõimude ja eriteenistuste paraad. Paraadi juhatab Kaitseliidu Harju malevapealik kolonelleitnant Urmas Susi, rivistab staabiülem major Rene Saart.

12.00 Harju XVIII Maakaitsepäeva avamine Laagri kooli juures. Päevajuht on Madis Milling. Kogu päeva jooksul saab külastada kaitsevõimude ja eriteenistuste tehnikat, varustust ja relvastust väljapanekuid. Eriteenistuste demonstratsiooniesinemised, politseikoerad. Sõdurisuppi pakub Harju Maleva naiskodukaitse, avatud on erinevad müügiplandid.

12.30 Maakaitsepäeva traditsiooniline aastajooks 2013 m. Kõik on oodatud osalema!

13.20 – 15.00 Demolahingud – relvastatud ja ohtlike kurjategijate kinnipidamine, leekides maja kustutamine koostöös Harju Maleva, Päästeameti ja vabatahtlike pritsumestega. Ajalooklubilt Front Line demolahing „Viimane sõjasavi“ 1944. aasta keerulistest sündmustest. Tõelist märulit pakub Politsei- ja Piirivalveameti erüksus koos helikopter AW139 ja palju muud põnevaid kogu perele!

15.30 Vabariigi Presidendi poolt süüdatud võidutule vastuvõtmine ja pidulik üleandmine Harju maakonna omavalitsusjuhtidele.

ÜRITUS ON KÕIGILE TASUTA

Pürotehnika baseerub ilutulestikel kasutatavatel komponentidel ning on pealtvaatajatele ohutu